

Posudek teoretické části bakalářské práce posluchače

MARTINA STÝBLA

**GUERILLOVÝ ŠTÝL NATÁČANIA A JEHO DOPADY NA
PRÁCU ZVUKÁRA**

V Praze dne 8.9.2016

Vladimír Skall
FAMU – KZT

Je poměrně málo tématických okruhů, které se v seznamu bakalářských prací KZT FAMU neobjevují. Proto vítám, když se na zvukařskou práci v AV tvorbě podívá někdo z poněkud jiného úhlu, než doposud.

Právě takové, jaksi jiné, téma si zvolil diplomant Martin Stýblo. Jeho pozornost upoutala problematika tzv. guerillového natáčení a co z tohoto způsobu natáčení vyplývá pro činnost zvukového mistra. Podstatné je, že diplomant v práci využívá kromě různých veřejných pramenů i praktické zkušenosti několika zvukařských osobností, které důkladně vyzpovídal a vše porovnával s vlastními poznatky z realizace právě takových av projektů.

Práce je dobře rozvržena, systematicky rozčleněna a přehledně uspořádána. V úvodu diplomant vymezuje pojmy tak, aby bylo zřejmé, co má vlastně na mysli pod pojmem „guerillové“ natáčení. Zabývá se jak tvůrčími, tak technickými a ekonomickými předpoklady guerillového natáčení.

Guerillové natáčení tvůrce do jisté míry osvobozuje a umožňuje jim natáčet svá díla bez vysokých technických a tedy i finančních nároků. V práci se diplomant snaží pojednat řadu typů guerillového natáčení, píše o různých ne vždy legálních metodách i o nutnosti improvizace, která však předpokládá důkladnou přípravu ve všech směrech. Ze všeho vyplývá, že nejde o nějaký „hurá“ styl, ale o koncepční využívání všech výhod tohoto typu tvorby. Výhody ale sebou nesou i jistá omezení – ne vždy se vše podaří na 100%, ale jelikož se tímto způsobem pracuje povětšinou v dokumentární tvorbě, eventuální nedokonalosti jsou více než vyváženy autenticitou sdělení, tudíž kýženou pravdivostí a působivostí. Tvůrci počítají rovněž s jistými prvky náhody. Nutno dodat, že metody guerillového natáčení se prosazují často ze stejných důvodů i do hrané tvorby. Ne vždy je u hraných filmů vycizelovaná forma a technická dokonalost z hlediska účinku na diváka žádoucí, ba naopak působí kontraproduktivně a tak guerillový způsob natáčení je tím správným postupem. Naopak některé typy dokumentární tvorby jsou propracované stejně jako hraná tvorba a guerillové natáčení by je poškodilo.

Martin správně uvádí, že metoda guerillového natáčení je vysoce náročná na kvalitu jednotlivých členů minimalizovaného štábu, počítá nejen s jejich odbornou způsobilostí a tvůrčí kreativitou, ale i s osobním nasazením a obětavostí.

V práci se dopracoval k vlastní definici guerillového způsobu natáčení, s níž nelze než souhlasit :

“Guerilový štýl natáčania je prístup, pri ktorom tvorcovia kreatívnym spôsobom obchádzajú produkčné alebo technické limity v snahe dosiahnuť čo najlepšie zosnímaný filmový materiál”.

Vše sice Martin vztahuje především na zvukařskou činnost, ale nezapomíná na to, že se jedná o celkový audiovizuální výsledek. Podstatnou částí práce jsou rozhovory se šesti zvukaři, kteří se na podobných projektech podílejí, nebo se s takovým stylem natáčení setkali. Jejich názory konfrontuje se svými teoretickými znalostmi a praktickými zkušenostmi.

V několika kapitolách se pak zabývá typickými ukázkami rozličného guerillového natáčení a detailně rozebírá jednotlivé aspekty toho kterého typu. Ty podrobnosti jsou pro čtenáře Martinovy práce zajímavé, mnohdy mají charakter instruktáže a mohly by tak být pro všechny studenty Famu a studenty KZT zvláště, dobrým inspiračním zdrojem. Myslím tím, že Martin ukazuje, kolik možností lze v práci zvukaře najít.

Chci znovu upozornit, že se s prvky guerillového natáčení setkáváme i v běžné dokumentární, ale i hrané tvorbě.

Guerillové natáčení vlastně činí z av tvorby záležitost obecně dostupnou - natáčet může téměř kdokoliv. Přesto si myslím, že není možné zanevřít na vzdělání obecně, na filmové, potažmo zvukařské vzdělávání, nelze pomíjet aspekt tvůrčích předpokladů pro jednotlivé filmařské profese, cit pro proporce a jistou pokoru.

Domnívám se, že diplomant Martin Stýblo se se zvoleným tématem srovnal velice dobře. Podstatné je, že ví, o čem píše a že dovedl své myšlenky patřičně zformulovat. Z valné části se zabývá technickými a organizačními aspekty guerillového natáčení, má však vždy na paměti i zvukovou, resp. celkovou obrazově zvukovou dramaturgii. Potud tedy hodnocení kladné.

Jsem poněkud na rozpacích, mám-li hodnotit práci z hlediska formální úpravy textu, pravopisu a pečlivosti. Jelikož neumím slovensky, tak se tím nemohu příliš zabývat, ale např. Evropa se píše s velkým písmenem na začátku jistě i ve slovenštině, Donbas a ne Dombas, ale i řada překlepů mě překvapila (příjemnéo, posproukce, ...) . Stejně tak poměrně časté využívání termínů ze zvukařského slangu

(Zeppelin, porty, baterky, plac ...). Film V.Klusáka se jmenuje Český a ne Českej mír. Přepis rozhovorů by jistě stál za pořádný překlad a autorizaci.

Práci doporučuji k obhajobě, ale zmíněné formální nedostatky mě nutí jinak pěknou práci hodnotit stupněm „C“.

V Praze dne 8.9.2016

Mgr.Vladimír Skall

